

4. *Забужко О. Notre Dame d'Ukraine. Українка в конфлікті міфологій.* – Київ: Факт, 2007. – 640 с.
5. *Косач М. Твори. Переклади. Листи. Записи кобзарських дум.* – Київ: Комора, 2017. – 592 с.
6. “Листи так довго йдуть...”. *Знадоби архіву Лесі Українки в Слов'янській бібліотеці у Празі.* – Київ: Просвіта, 2003. – 308 с.
7. *Шерех Ю. Третя сторожа. Література. Мистецтво. Ідеології.* Київ: Дніпро, 1993. – 590 с.
8. *Skwarczynska S. Teoria listu.* – Lwow, 1937. – 373 s.

REFERENCES

1. Videman, B., Badyu, B. (2012). “Vidnaidimo potrebni slova” In *Pora sertsya. Ingeborg Bakbman – Paul Tselan. Lystuvannya*, 213–222. Chernivtsi: Knygy – XXI, 2012. [in Ukrainian]
2. Ginzburg, L. Y. (1999). *O psykholobycheskoj proze.* Moskva: Intrada, 1999. [in Russian]
3. Honchar, O. (2008). *Shchodennyky.* (Vol. 1-3; Vol. 3). Kyiv: Veselka. [in Ukrainian]
4. Zabuzhko, O. (2007). *Notre Dame d'Ukraine. Ukrayinka v konflikti mifolohij.* Kyiv: Fakt. [in Ukrainian]
5. Kosach, M. (2017). *Tvory. Pereklady. Lysty. Zapysy kobzarskykh dum.* Kyiv: Komora. [in Ukrainian]
6. “Lysty tak dovgo jdut...”. *Znadoby arkhivu Lesi Ukrayinky v Slov' yanskij biblioteci u Prazi* (2003). Kyiv: Prosvita. [in Ukrainian]
7. Sherex, Yu. (1993). *Tretia storozba. Literatura. Mystetstvo. Ideologii.* Kyiv: Dnipro. [in Ukrainian]
8. Skwarczynska, S (1937). *Teoria listu.* Lwow. [in Polish]

Отримано 22 серпня 2019 р.

М. Рівне

Валерія Смілянська

З ПОЛЯ
ШЕВЧЕНКОЗНАВСТВА

Наші
презентації

Смілянська В. З поля шевченкознавства: збірник наукових праць. – Київ: ФОП Маслаков, 2019. – 400 с.

Нова книжка завідувача відділу шевченкознавства Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України у 2001 – 2015 рр., заслуженого діяча науки і техніки України (1997), лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки (2017) Валерії Смілянської містить розвідки багатьох років, опубліковані в різних джерелах, зокрема й у шеститомній “Шевченківській енциклопедії”. Праці за проблематикою згруповано в чотири розділи: “До історії рецепції постаті й поезії Шевченка”, “Парадигми поетики”, “Проблеми жанрології та композиції”, “Інтерпретаційна конкретика”. Перший розділ має історіографічний характер, інші три ґрунтуються на теоретичних засадах наратології та рецептивної естетики. У другому розділі розглянуто дискурсологічні проблеми взаємин *автора – героя – адресата* та діалогічні й мовленнєві форми їхнього вираження. Третій розділ присвячено жанрам ліро-епосу й композиційним функціям художнього часу в поетичній творчості Шевченка. Четвертий розділ становить конкретний монографічний аналіз 52 різножанрових творів поета, розміщених за родами й жанровими групами. У підрозділі “Лірика” виокремлено групи розповідної та описової лірики, особистісну лірику, рефлексії, оповідну (рольову) лірику, ліричні поеми. У підрозділі “Ліро-епос” – балади, віршове оповідання, новели, поеми побутової тематики, поеми історичної тематики, поему біблійно-філософську.

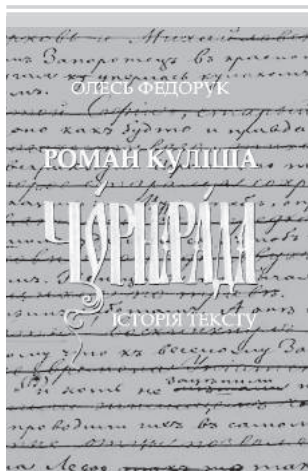
9. Шевченко Т. Г. Повн. збір. творів: У 12-ти т. – Київ: Наук. думка, 2003 – 2014.
 10. Эпизод на могиле Тараса Шевченка (Записка художника Честаховского) // Киевская старина. – 1896 – Т. 52. – Январь, февраль, март. – № 2. – С. 230–241.
 11. Якушкин П. Останки Т.Г. Шевченка в Орле // Северная пчела. – 1861. – № 119. – 29 мая. – С. 486.

REFERENCES

1. Hrushevskiy, M. (1912). Oden z nizhyntsiv. [I. O. Zatyркеvych] *Zapysky naukovo tovarystva imeny Shevchenka, III*, 123–135. [in Ukrainian]
2. Ivakin, Yu. O. (1968). *Komentar do Kobzaria Shevchenka: Poeziya 1847-1861*. Kyiv: Naukova dumka. [in Ukrainian]
3. *Kobzar iz dodavannyam spohadiv pro Shevchenka Kostomarova ta Mykeshyna (1876)*. Praha. [in Ukrainian]
4. Lazarevskiy, O.M. (1982). Zustrichi z T.H. Shevchenkom u Peterburzi In *Spohady pro Tarasa Shevchenka*, 284-286. Kyiv: Dnipro. [in Ukrainian]
5. Lezarevskiy, I. (2016). [Telo Shevchenko v Orle]. In *Taras Shevchenko v krytytsi (Vol. 1-2; Vol. 2)*, p. 229. Kyiv: Krytyka. [in Russian]
6. Modzalevskiy, V. L. (1910). *Malorossiyskiy rodoslovnik*. (Vol. 104; Vol. 2) Kiev. [in Russian]
7. Zatyркеvych, D.I. (1911). *Manuscript*. The Department of Manuscripts and textual studies Shevchenko Institute of Literature of the NASU (Fund 1235, Inventory. 1. Folder 487. – Leaves 1– 8. [in Russian]
8. Zatyркеvych, D.I. (1911). *Manuscript. Institute of literature*. – Fund 78. – Folder 910. – Leaves 1–2. [in Russian]
9. Shevchenko, T.H. (2003 – 2014). *Povne zibrannia tvoriv (Vol. 1–12)* – Kyiv: Naukova dumka. [in Ukrainian]
10. Epizod na mogile Tarasa Shevchenka (Zapiska hudozhnika Chestahovskogo) (1896). *Kievskaya starina, LII*, January, February, March, 230–241. [in Russian]
11. Yakushkin, P. (1861). *Ostanki T.H. Shevchenka v Orle Severnaya pchela*, May, 29, 119, 486. [in Russian]

Отримано 2 вересня 2019 р.

м. Київ

**Федорук О. Роман Куліша “Чорна рада”:
 Історія тексту / Український науковий інститут
 Гарвардського університету; Інститут літератури
 ім. Т. Г. Шевченка НАН України; Наукове
 товариство ім. Шевченка в Америці; Інститут
 джерелознавства НТШ-А; Інститут Критики. –
 Київ: Критика, 2019. – VI, 590 с.**

Книжка літературознавця Олесь Федорука містить комплексний текстологічний аналіз роману Пантелеймона Куліша “Чорна рада”, його української та російської версій. Докладно описано історію створення роману, цензурну та видавничу історії, розглянуто відмінності різних редакцій від основного тексту, окреслено різні проблеми тексту та інтерпретаційні можливості його прочитання з урахуванням усіх проміжних редакцій. Предметом дослідження є текст у його динаміці, “розгорнутий” у часі. Від творчого задуму й перших начерків до останньої крапки та публікації з усіма проміжними етапами редагування й видавання, з докладним вивченням усіх без винятку джерел цього тексту, кожного хоч трохи інформативного свідчення про роботу автора над твором і про обставини, завдяки яким роман дійшов до читача. У додатках подано редакції, що не ввійшли до основного тексту, Кулішева передмова до російської версії роману, яку він не опублікував, цензурні документи щодо статті “Об отношении малороссийской словесности к общерусской. Эпilog к “Черной раде”. Окремі розділи книжки було опубліковано на шпальтах журналу “Слово і Час”.

7. Irod C. Un maestru al prozei scurte: Cuvînt – înainte // *Tiutiuunyk H. Povestiri*. – București: Editura RCR Editorial, 2017. – P.5–8.

REFERENCES

1. Baros, A. M. (2018). Tak, tse opovidania. *Nash bolos*, № 287, 8. [in Ukrainian]
2. Bernshtein I. (1981). Avtor, heroi, mir: Zametki o romane sotsialisticheskikh stran. *Voprosy literatury*, № 10, 82–123. [in Russian]
3. Irod, K. (2014). Vid uchora do zavtra. Buharest: *RCR-Editorial*, 532. [in Ukrainian]
4. Irod, K. Sviato. (Vol. 1–3) Vol. 1. Peredoden. Buharest: Mustang, 1998, 274; Vol. 2. Ranok. Buharest: Kryterion, 1984, 286; Vol. 3. Sontse v ochakh. Buharest: Kryterion, 1998, 253. [in Ukrainian]
5. Reboshapka, I. (2017). Rumunski zahravy sekstyn perekladu Frankovoho “Lysa Mykyty”. *Nash bolos*, № 281, 3–5. [in Ukrainian]
6. Traista, M. H. (2015). Ia zavzhdy vvazhav sebe pismennykom: Druzhnia rozmova z ottsem Korneliem Irododom. *Nash bolos*, № 285, 10–13. [in Ukrainian]
7. Irod K. [2017]. Un maestru al prozei scurte: Kuvynt-ynainte. Tiutiuunyk H. Povestiri. Bukureshti: *Editura RCR Editorial*, 5–8. [in Rumanian]

Отримано 23 липня 2019 р.

м. Київ

Скорина Людмила. “Гомін і відгомін”: дискурс інтертекстуальності в українській літературі 1920-х років: Монографія. – Черкаси: Брама-Україна, 2019. – 740 с.

У монографії Л. Скорини досліджено українську літературу 1920-х років крізь призму міжтекстових зв'язків, систематизовано найвагоміші здобутки теорії інтертекстуальності в студіях зарубіжних і вітчизняних науковців, уточнено термінологічний апарат. Проаналізовано типи й форми інтертекстуальності, окреслено її параметри в українській літературі доби “червоного ренесансу”. Головну увагу приділено особливостям репрезентації в художній творчості образів, мотивів, прийомів, фабульного матеріалу Біблії, українського (давнього, класичного, модерного), античного, російського, французького, англійського письменств. Як зазначає у вступі дослідниця, “активність вивчення міжтекстових взаємодій мотивується потребою розглядати українську літературу в діалозі зі світовою й вітчизняною художніми спадщинами”. Видання складається з таких розділів: “На торжищі ідей”: концептуальні засади дослідження інтертекстуальності”, “Коло скарбів живого слова”: типи й форми інтертекстуальності в українському письменстві 1920-х років”, “Споконвіку було Слово”: біблійний дискурс в українській літературі доби “червоного ренесансу”, “Свій до свого по своє”: інтертексти класичного й модерного українського письменства в літературному процесі 1920-х років”, “З чужого поля”: роль і функції зарубіжного письменства в інтертекстуальному просторі 1920-х”.

Наші презентації

В Інституті літератури

ДЕВ'ЯТИЙ ШЕВЧЕНКОЗНАВЧИЙ СЕМІНАР

В Інституті літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України 5 вересня 2019 р. відбувся черговий шевченкознавчий семінар, приурочений цього разу до 85-річчя від дня народження відомого текстолога й перекладознавця М. М. Павлюка (1934 – 2011). Відкривши засідання, заступник директора з наукової і видавничої роботи *С. Гальченко* розповів про основні етапи життєвого і наукового шляху колеги. Завідувач відділу шевченкознавства *О. Боронь* виступив з коротким повідомленням “Магазин фарб “коло Академії художеств” (з коментарів до Шевченкового листа від 8 жовтня 1856 року)” (див. публікацію: *Слово і Час.* – 2019. – № 7); науковий співробітник того ж відділу *Є. Лебідь-Гребенюк* виголосила доповідь “Біографічний наратив у щоденниках Дмитра Туптала і Тараса Шевченка”, зосередившись на жанрових особливостях названих творів та наративних стратегіях авторів. Обидва тексти розглянуто також із позиції історії літератури, що дало змогу дослідити еволюцію жанру письменницького щоденника та визначити Шевченкові інновації. У дискусії з приводу виголошених доповідей взяли участь *С. Росовецький, П. Михед, Л. Мороз, Н. Чамата, Д. Єсипенко, В. Мовчанюк*. Спогадами про М. Павлюка поділилися *Е. Соловей, В. Смілянська, Н. Чамата*.

Отримано 5 вересня 2019 р.

Роксана Харчук
м. Київ

<p>Ярослав Поліщук</p> <p>ФРОНТИРНА ІДЕНТИЧНІСТЬ: Одеса ХХ століття</p> <p>АВТ. ПОЛІЩУК</p>	<p>Поліщук Я. Фронтирна ідентичність: Одеса ХХ століття. – Київ: Дух і Літера, 2019. – 208 с.</p> <p>Гортаючи сторінки культурної історії Одеси ХХ століття, автор книжки аналізує фронтирну ідентичність, що склалась у цьому своєрідному місті. У першій частині праці охоплено загальні процеси, що визначили культурне обличчя Одеси. У другій – подано портрети визначних митців: В. Жаботинського, П. Лещенка, М. Жука, Б. Нечерди, Б. Херсонського. Кожен із них по-своєму втілює образ приморського міста в його змінній ідентичності та незмінній чарівності. І якщо ці постаті сьогодні призабуті, то маємо добру нагоду, аби їх пізнати й оцінити глибше, водночас переосмислюючи й феномен Одеси ХХ ст. Автор критично ставиться до “одеського міфу” як комерціалізованого культурного бренду міста, проте пропонує альтернативне перерихування феномену Одеси.</p>
<p>Наші презентації</p>	